

Na temelju članka 10. stavka 4. Zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu (Narodne novine, broj 27/2010.) ministar znanosti, obrazovanja i športa donosi

## **P R A V I L N I K** **o obveznim udžbenicima** **i pripadajućim dopunskim nastavnim sredstvima**

### **Članak 1.**

Pravilnik o obveznim udžbenicima i pripadajućim dopunskim nastavnim sredstvima (u daljnjem tekstu: Pravilnik) propisuje koji se udžbenici i pripadajuća dopunska nastavna sredstva smatraju obveznima za uporabu u nastavnom i odgojno-obrazovnom radu u osnovnoj i srednjoj školi i služe za realizaciju redovitoga nastavnog plana i programa te za samostalno učenje kod kuće.

### **Članak 2.**

- (1) Odabir obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava temelji se na nastavnom planu i programu za svaki nastavni predmet u svakom razredu osnovne i srednje škole sukladno optimalnom opterećenju učenika.<sup>1</sup>
- (2) Obveznim udžbenikom i pripadajućim dopunskim nastavnim sredstvom ne može se smatrati onaj udžbenik i ono dopunsko nastavno sredstvo koje djelomično pokriva nastavni program određenoga nastavnog predmeta.<sup>2</sup>

### **Članak 3.**

Nastavni predmeti u osnovnoj školi imaju udžbenik, odnosno udžbenik i pripadajuće dopunsko nastavno sredstvo, kako je navedeno<sup>3</sup>:

- za **hrvatski jezik** u 1. razredu — udžbenik (početnica) i radna bilježnica, a od 2. od 8. razreda — čitanka i udžbenik jezika, odnosno čitanka, udžbenik jezika i radna bilježnica
- za **matematiku** od 1. do 4. razreda — udžbenik i radna bilježnica, odnosno udžbenik, radna bilježnica i zbirka zadataka, a od 5. do 8. razreda, udžbenik, odnosno udžbenik i zbirka zadataka
- za **strani jezik** — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica
- za **prirodu i društvo** — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica
- za **glazbenu kulturu** — udžbenik
- za **likovnu kulturu** od 5. do 8. razreda — udžbenik

<sup>1</sup> Nastavni je plan i program razrađen u nastavni plan koji se odnosi jednako na sve učenike. Svi učenici, međutim, nisu jednakih sposobnosti, pa se učitelju i nastavniku, odnosno stručnome aktivu ostavlja mogućnost procjene učenikovih sposobnosti i mogućnost procjene optimalnoga opterećivanja učenika obveznim udžbenicima i pripadajućim dopunskim nastavnim sredstvima.

<sup>2</sup> Udžbenici i pripadajuća dopunska nastavna sredstva, koji se odnose na sadržaje lokalnoga i regionalnoga značenja i značaja — a ne pokrivaju nastavni plan i program u cijelosti ili u većemu dijelu — ne smatraju se obveznim udžbenicima.

<sup>3</sup> Budući da svi učenici nisu jednakih sposobnosti, ovim se člankom učitelju i nastavniku, odnosno stručnome aktivu ostavlja mogućnost procjene učenikovih sposobnosti te mogućnost procjene opterećivanja učenika obveznim udžbenicima i dopunskim nastavnim sredstvima u onome opsegu u kojemu će, među inim, udžbenici i dopunska nastavna sredstva poslužiti maksimalnome razvoju učenika, čime će se, istovremeno, izbjeći preopterećenje učenika. Sukladno navedenom, izrazom »udžbenik, **odnosno** udžbenik i radna bilježnica« i sl., u člancima 3., 4. i 5. ovoga pravilnika dana je mogućnost učitelju i nastavniku, odnosno stručnome aktivu da samostalno odluči o opsegu obveznog/ih udžbenika i dopunskog/ih nastavnog/ih sredstva/sredstava, što znači da se učitelje, nastavnike i učenike više ne obvezuje na dosadašnje korištenje tzv. »**udžbeničkoga kompleta**«.

- za **prirodu** — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica, odnosno udžbenik, radna bilježnica i zbirka zadataka
- za **biologiju** — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica, odnosno udžbenik, radna bilježnica i zbirka zadataka
- za **fiziku** — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica, odnosno udžbenik, radna bilježnica i zbirka zadataka
- za **kemiju** — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica, odnosno udžbenik, radna bilježnica i zbirka zadataka
- za **geografiju** — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica, odnosno udžbenik, radna bilježnica i geografski atlas, odnosno udžbenik, radna bilježnica, geografski atlas i zbirka zadataka
- za **povijest** — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica, odnosno udžbenik, radna bilježnica i povijesni atlas, odnosno udžbenik, radna bilježnica, povijesni atlas i zbirka zadataka
- za **tehničku kulturu** — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica
- za **informatiku** od 5. do 8. razreda — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica
- za **vjeronauk** od 1. do 8. razreda — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica
- za **latinski jezik** — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica
- za **grčki jezik** — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica.

#### Članak 4.

(1) Nastavni predmeti od 1. do 3. razreda, odnosno od 1. do 4. i 5. razreda srednje škole imaju udžbenik, odnosno udžbenik i pripadajuće dopunsko nastavno sredstvo, kako je navedeno<sup>4</sup>:

- za **hrvatski jezik** — čitanka i udžbenik jezika, odnosno čitanka, udžbenik jezika i radna bilježnica
- za **matematiku** — udžbenik, odnosno udžbenik i zbirka zadataka
- za **strani jezik** — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica
- za **biologiju** — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica
- za **fiziku** — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica, odnosno udžbenik, radna bilježnica i zbirka zadataka
- za **kemiju** — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica, odnosno udžbenik, radna bilježnica i zbirka zadataka
- za **geografiju** — udžbenik, odnosno udžbenik, i radna bilježnica, odnosno udžbenik, radna bilježnica i geografski atlas
- za **povijest** — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica, odnosno udžbenik, radna bilježnica i povijesni atlas
- za **glazbenu umjetnost** — udžbenik
- za **likovnu umjetnost** — udžbenik
- za **informatiku** — udžbenik, odnosno udžbenik i zbirka zadataka
- za **latinski jezik** — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica
- za **grčki jezik** — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica

---

<sup>4</sup> *Ibid.*

- za **vjeronauk, etiku, filozofiju, sociologiju, psihologiju, logiku, politiku i gospodarstvo** — udžbenik.
- (2) Strukovni nastavni predmeti u sklopu strukovnih kurikuluma i nastavnih programa — udžbenik, odnosno udžbenik i radna bilježnica, odnosno udžbenik, radna bilježnica i zbirka zadataka.

### Članak 5.

U nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina, pored obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava iz članka 3. i 4. ovoga Pravilnika, nastavni predmeti imaju udžbenik, odnosno udžbenik i pripadajuće dopunsko nastavno sredstvo, kako je navedeno<sup>5</sup>:

- za nastavni predmet **jezik nacionalne manjine** u osnovnoj školi u 1. razredu — udžbenik (početnica) i radna bilježnica, a od 2. od 8. razreda — čitanka i udžbenik, odnosno čitanka, udžbenik i radna bilježnica
- za nastavni predmet **jezik nacionalne manjine** u srednjoj školi — čitanka i udžbenik, odnosno čitanka, udžbenik i radna bilježnica
- za nastavni predmet **jezik i kultura nacionalne manjine** u osnovnoj i u srednjoj školi — udžbenik, odnosno čitanka i udžbenik, odnosno čitanka, udžbenik i radna bilježnica.

### Članak 6.

Za učenike s teškoćama biraju se oni udžbenici i ona dopunska nastavna sredstva kojima se učenik može koristiti u školskom i nastavnom radu i radu kod kuće prema osobnim razvojnim sposobnostima.

### Članak 7.

Pored obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava utvrđenih ovim Pravilnikom, u nastavi se mogu koristiti i pomoćna nastavna sredstva odobrena sukladno članku 29. Zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu (npr. likovna mapa, skripta i sl.) te uvrštena na popis pomoćnih nastavnih sredstava i objavljena na mrežnoj stranici Agencije za odgoj i obrazovanje, odnosno Agencije za strukovno obrazovanje.

### Članak 8.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama.

KLASA: 602-09/10-01/00049

URBROJ: 533-12-10-0001

Zagreb, 31. ožujka 2010.

**MINISTAR**

**dr. sc. Radovan Fuchs**

---

<sup>5</sup> *Ibid.*